

Tegyünk együtt egy lépést az e-mobilitás felé!

A kihagyhatatlan finanszírozási ajánlatunk részeként bruttó 1,5 millió forint kedvezmény és ajándék Mercedes-Benz elektromos roller az e-mobilitás jegyében. Mercedes-Benz Credit Zrt. finanszírozás igénybevétele esetén.*

168 ÓRA ONLINE

Se munka, se tanulás – Mi fenyegeti a huszonéveseket?

2020. NOVEMBER 17. 07:30 - SZERZŐ: SOMFAI PÉTER

Egész Európában különleges kihívásokkal néznek szembe azok a fiatalok, akik az iskolából kikerülve munkába akarnak állni. Nem meglepő tehát, hogy viszonylag alacsony a foglalkoztatottsági arányuk, s a huszonévesek körében magas a munkanélküliség. Még ennél is rosszabb, hogy nagyon sokan nem dolgoznak, de nem is tanulnak. A foglalkoztatási szakirodalom NEET-fiataloknak nevezi őket. E problémával Magyarországon is küzdenek. Ezért a kormány a napokban 12 milliárd forintos támogatási keretet hozott létre a 25 év alattiak, illetve az alacsony iskolai végzettségű fiatalok foglalkoztatásának támogatására.

**TÖBB VAN BENNE,
MINT GONDOLNÁ**

FORD KUGA TITANIUM
MÁR BRUTTÓ 7 999 000 FT-TÓL

Az autó illusztráció. Vegyes üzemanyag-fogyasztás: 6,6–9,7 l/100 km, vegyes CO₂-kibocsátás: 149–221 g/km. www.ford.hu

A fiatal korosztályban július és szeptember között 208 ezer aktív munkanélküli volt, ami 46 ezerrel, 28,2 százalékkal több, mint egy évvel korábban. Ugyanakkor az adatfelvételnél az aktív munkanélküliek mellett még 334 ezren válaszolták, hogy szeretnének dolgozni, de nem kerestek aktívan munkát, mert a pandémiás időszakban a korlátozások ezt akadályozták, vagy esélytelennek látták az elhelyezkedést. Közülük 64 ezer embert sorolt a KSH a passzív munkanélküliek csoportjába.

Adatvédelem

A 25 éven aluliak között ebben az időszakban 13,4 százalékos volt a munkanélküliség.

Ez a mutató hosszú idő óta rendkívül magas, és még 2 százalékponttal emelkedett is az egy évvel korábbihoz viszonyítva. Mindez Katona Tamásnak, a Szegedi Tudományegyetem professzorának a hazai társadalmi-gazdasági folyamatok harmadik negyedévi tendenciáiról készített elemzésében olvasható.

– Változatlanul súlyos gond ebben a korosztályban is a tartós munkanélküliség – mondta a 168 Óra kérdésére a professzor, és hozzátette:

ADVERTISING

az utóbbi nyolc évben 50-60 ezer fiatal esett ki a közoktatásból,

amit szerinte a 2012-ben hozott, elhibázott oktatáspolitikai döntések számlájára lehet írni. A tankötelezettség korhatárának leszállítása miatt évente 5-6 ezer fiatal 16 évesen abbahagyja a tanulást, jó esetben később elvégzi a nyolc általános iskolai osztályt, vagy még annyit sem, és úgy lép ki a felnőtt életbe.

Fotó:
MTI/Szigetváry
Zsolt

Munkaügyi központ

A professzor elismerte: a koronavírus-járvány az év első hat hónapjában mindenütt kedvezőtlenül befolyásolta a fiatalok álláskeresési lehetőségeit, ám arra is rávilágított, hogy ebben a helyzetben képzetlenül vagy alacsony képzettséggel szinte lehetetlenné vált munkát találni.

– A kormány az elmúlt tíz évben átalakította a szakképzési rendszert is, a szakmát adó iskolákban a korábbi heti 12-ről – a testnevelést és az osztályfőnöki órát nem számítva – hat órára mérsékelte a közismereti tárgyak oktatását – mondta Katona Tamás. – Akik innen friss szakmunkás-bizonyítvánnyal kikerülnek, gyakorlatilag sem irodalmi, sem történelmi, sem matematikai alapokkal nem rendelkeznek, s erre a későbbiekben sem lehet ismereteket építeni. Funkcionális analfabéta, át- és továbbképezhetetlen munkásokat bocsátanak ki az iskolák, olyanokat, akik a munkaképesség helyett csupán valamilyen konkrét termelési folyamat egyes mozzanataihoz szükséges gyakorlati lépéseket tanulták meg, azaz csak egyfajta betanított munka végzésére alkalmasak. Az ilyen munkásokkal nem tudnak mit kezdeni a vállalkozások, és ezzel fokozódik a munkáltatótól való függőségük. Erőteljes röghöz kötési folyamat indul meg.

Perlusz László, a Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetségének (VOSZ) főtitkára a közelmúltban jelentette be, hogy a kormány munkaerő-támogatási programot indít a 25 év alattiak, illetve az alacsony iskolai végzettségű fiatalok foglalkoztatásának támogatására. A főtitkár is elismerte: szükség van valamilyen lépésre, mert ebben a korosztályban az egész társadalomhoz viszonyítva háromszoros mértékű a munkanélküliség.

– Szembe kell nézni ezzel a problémával – mondta lapunknak a főtitkár. – Az ifjúsági munkanélküliség okait a keresletvezérelt szakképzésben és abban kell keresnünk, hogy a szakképzési rendszert igyekezzenek a piaci igényekhez szabni. Ez azt jelenti, hogy a középszintű oktatásban, a felnőttképzésben és a szakképzésben

nem arra tanítják a fiatalokat, amire kapacitások vannak, vagy amit a szakképző helyek szeretnének, hanem arra, amire a piacnak szüksége van.

Adatvédelem

Ezt már sokan megfogalmazták az elmúlt évtizedben, de változtatni rendkívül nehéz, és biztosan nem megy nagyon komoly, integrált és hosszú éveken át stabil állami program és segítség nélkül.

Perlusz László úgy látja, szinte lehetetlen előbbre jutni anélkül, hogy ne tennék érdekeltté, felkészültté magukat a képzőhelyeket és a diákokat is, különösen a szakképzésben részt vevő tanulókat.

– Modern technológiai körülmények között kell megismertetni a XXI. századi digitális követelményeknek megfelelő szakmákat a fiatalokkal – véli. – Modern képzőhelyek, gépek kellene, és olyan ösztöndíjrendszer, amely vonzó lehetőséget teremt már a szakképzés éve alatt is, nem csak utána. Erre számos kiváló példa van, elég lenne akár a német, akár a svájci szakképzési rendszerek tapasztalatait átvenni. Ott az állam, a tartományok rendkívül intenzíven támogatják a rendszert, és a bekapcsolódó cégek a duális képzéssel vesznek részt a munkában. Ezzel olyan szakemberekhez jutnak, akik náluk, az üzemben szereztek gyakorlatot. A tanulók ösztöndíja pedig vetekszik egy jó fizetéssel is. Ennél hatékonyabb rendszert nem nagyon lehet kitalálni, de nem is kell, inkább adaptálni kellene a magyar viszonyokra.

A VOSZ ebben szívesen lenne partner. Persze a rendszer működéséhez pénzre van szükség, de egy jó cél érdekében maguk a cégek is érdekeltek lehetnek a finanszírozásban. Az önkormányzatok is hasznot húzhatnak a kiváló szakképző helyek és a prosperáló cégek megerősödéséből.

– Az állam érdekeltsége is vitán felüli – mondta a 168 Órának Perlusz László. – A működő tőke még jobban gyökeret ereszthet, és valóban működni, bővülni és adózni fog. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium (ITM) keretében átalakuló magyar szakképzési rendszer már elindult a helyes úton, de még hosszú időre és stabil támogatottságra van szükség ahhoz, hogy behozzuk az elmúlt évek lemaradását. A VOSZ támogatja a szakképzés korszerűsítését, a korszerű keresletvezérelt duális képzést és a minden résztvevőnek anyagi és szakmai előrelépést biztosító rendszer kialakítását.

Megkerestük a minisztériumot is, mert szerettük volna megtudni, született-e már döntés a közelmúltban elkülönített 12 milliárdos keret felhasználási szabályairól, a támogatás felhasználási feltételeiről és konkrét céljairól, de lapzártáig nem válaszoltak a kérdéseinkre.

Dávid Ferenc közgazdász is üdvözlendőnek tartja, ha a vállalkozások központi forrásból jelentős támogatást kapnak ahhoz, hogy a 25 éven aluli, szakképzetlen korosztály megtalálja helyét a munka világában. Problémának tartja azonban, hogy

meglehetősen szűk azoknak a köre, akiket helyzetbe tud hozni egy ilyen támogatási akció.

A VOSZ korábbi főtitkára úgy gondolja, azzal, hogy a meghirdetett program szerint az állam a teljes munkaidős foglalkoztatás esetén – legfeljebb havi 100 ezer forintig – öt hónapra nyújt támogatást a vállalkozásoknak a foglalkoztatót terhelő bérköltség (bruttó bér és szociális hozzájárulási adó) 50 százalékára, a merítési kör nem lesz szélesebb.

Fotó: MTI/Oláh Tibor

– A munkaerőpiac peremére ma többnyire a szakmai félalnfabéta fiatalok szorulnak – mondta a 168 Órának. – A szakoktatás elhibázott módszereket követ, az általános iskolai oktatás alacsony színvonala miatt a szakképzésbe bekerülő tizenévesek írni-olvasni is alig tudnak, a hiányokat pedig a szakképző iskolák meg sem próbálják bepótolni. Hogyan lehet ilyen körülmények között XXI. századi digitális követelményekről beszélni? Ha a kormány igazán segíteni szeretett volna, akkor olyan programot hirdet meg, amivel azokat a cégeket támogatja, melyek vállalják, hogy a felvett, képzetlen fiataloknak három-hat hónap alatt valamilyen egyszerűbb szakmát adnak a kezébe.

Naivság volna azt gondolni, hogy komoly felkészültséget hiányos alapokra fel lehet építeni, ezt Dávid Ferenc sem mondja. Azt azonban nem zárná ki, hogy bizonyos OKJ-s tanfolyamok alkalmasak lehetnek olyan alapvető szakmai ismeretek elsajátítására, melyek több ismeretet nyújtanak, mint ami a betanított segédmunkához kell. Akik ezt elvégzik, képesek lehetnek bizonyos termékek felismerésére és megkülönböztetésére, eligazodnak a gyártási folyamat anyagai és eszközei között, bizonyos egyszerűbb berendezéseket képesek kezelni.

– Nem tudom megítélni, hogy a most bejelentett 12 milliárd forint sok-e vagy kevés egy ilyen támogatási programhoz, de azzal egyet tudok érteni, hogy ezt a pénzt nem a közmunka ösztönzésére fordítják – mondta a közgazdász. – Az alapvető okokat kellene orvosolni:

a tankötelezettségi korhatárt ismét legalább 18 évre emelni, de az sem volna ördögtől való, ha 20 év lenne.

Minél tovább bent tartják a fiatalokat az iskolában, annál nagyobb az esélye, hogy megszerzik azokat a tudásalapokat, amelyekre építeni lehet az életen át folyó tanulást. Mert ha tetszik, ha nem, erre lesz szükségük. Ha erre képesek lesznek, a mai huszonévesek 70 éves korukig fognak dolgozni; ha nem, egész életükben munkanélküliek maradnak.